Metoder til kapflyvning af brevduer

Af F. Theunis

Oversættelse/ foto Ove Fuglsang Jensen

Denne artikel er stillet til rådighed af:
http://www.pipa.be/

Brevduefolk har gennem tiderne udviklet forskellige metoder til at kapflyve brevduen, og disse metoder har til hensigt at fremme duernes præstationer.

I ældre tider var det naturlige system det eneste man brugte. I Belgien opdagede og udviklede man i ersin tid det vi kend som enkesystemet. De brevduefolk der opdagede enkesystemet, holdt det for sig selv, og i nogen tid dominerede de i kapflyvningerne med deres fænomonale resultater. Andre brevduefolk opdagede imidlertid deres hemmelighed, og de begyndte også med dette system, hvorefter balancen blev genoprettet i konkurrencerne. Herefter var chancerne ligeligt fordelt, alt afhængig af slagets kvalitet med duerne, samt brevduemandens evner.

Aspekter i kapflyvning

Der findes ingen hemmeligheder i brevduesporten. Den enkelte udøvers kendskab til at administrere sine duer, sammen med en vis erfaring, vil være det som giver resultater. Der findes folk i sporten der tror, at de kan få duerne til at præstere i top ved at give duerne al slags hemmelig medicin og doping, men de vil helt sikkert blive skuffet over manglende resultater. En due kan kun opnå topresultater hvis duen går i et godt miljø, har et perfekt helbred, og opnår en top kondition gennem regelmæssigt eksercits om slaget og ved et godt foder.

Delbar Van Riel/Dan Kristiansen

Der er to aspekter af en dues kondition der har indflydelse på det endelige resultat i en kapflyvning.:
1. Der er den fysiske kondition af duen, som vil afgøre om duen kan klare den givne afstand, under de forhold der er rent vejrmæssigt.
2. Duens præstation vil være afhængig af duens mentale balance under kapflyvningen.

Disse to faktorer vil have indflydelse på duens motivering, og vil i heldigste fald give duen den ekstra viljestyrke til at være i fronten af flyvningen. I overnatnings-flyvninger kan disse to faktorer blive sat på den ultimative prøve for at nå hjem til slaget.
I visse tilfælde kan det ske, at en dues mentale kondition og vilje, vil dominere så meget, at det har indflydelse på duens fysiske kondition. Dette vil dog være undtagelsen mere end reglen, idet en dues fysiske kondition mest er hvad der afgør en dues præstation. Af den grund skal vi først diskutere hvilke faktorer der har indflydelse på duens fysiske kondition. Efter dette kan man diskutere hvilken indflydelse de forskellige flyvesystemer.

Formkuven
Den fysiske kondition ved en due er afhængig af foderet og eksersits i første om gang, og er yderligere under indflydelse af hormoner der arbejder i duens krop. Hormonbalancen aktiveres når duerne sættes sammen for derefter at gennemgå en avlscyclus med æg og unger. Til avlscyklus kommer desuden årstidens skiften med stigende lysmængde der sætter gang i udskiftningen af fjerene. Duer der har opfostret unger vil smide den første svingfjer efter at have ruget 10 dage på andet kuld æg. Duer der ikke har haft en avlscyklus, vil smide deres første svingfjer langt senere, når kirtlerne aktiverer hormonerne og første fjer smides.
Erfarne folk i sporten, er altid meget opmærksom på hvornår de første svingfjer bliver slået, men det er ikke det at fjeren bliver slået, men det er et etableret faktum, at duen først vil nærme sig sin topform når de første fjer er slået. Med andre ord kan man sige, at kirtlerne har stimuleret duens hormoner og har således bragt duen ind i det vi kan kalde en topform. Jeg har givet denne forklaring, for at man bedre kan forstå hvordan det system der bruges, også influerer på duens fysiske kondition.

Duerne vil nå den fysiske topform gennem godt foder og rigelig eksersits, men vil måske alligevel ikke gøre det så godt som forventet i kapflyvningerne. På et tidspunkt vil der ske en forandring med duerne, og de vil præstere ekseptionelt godt i nogle uger. Dette er når "loftet" nås ved formen, og det er en tilstand med en sund og fysisk kondition der kommer og forsvinder på sin egen måde. Når topformen af duerne viser sig, hilses det velkomment af alle udøvere af sporten, men det er ikke lykkedes nogen at frembringe topformen når det er bedst. Formkurvens top kommer som regel når slagets temperatur er god, samt en balance og samspil mellem eksersits/træning og foder har nået et maksimum.

Koopman fra Arne Porsmose

Fodring og kapflyvning

At fodre et team af kapflyvere, er meget forskellig fra at fodre avlsduer, eller duer uden for sæsonen. Ved duer til kapflyvning skal man bestræbe sig på at mængden af foder skal afpasses til det "arbejde" der skal præsteres af duen. Hvad jeg mener her er, at du kan ikke forvente duer kan trænes 2 timer hver dag, give dem 2 eller 3 træninger per uge, kapflyve duerne hver uge og alt dette kan gøres ved at give duerne 30 gram foder per dag - dette er ikke muligt. Kræves der meget af duerne, må de fodres i forhold til de krævende præstationer. Lige netop denne problematik med fodringen, er den vanskeligste del af kunsten at flyve med duer, og det må siges at være en del af det "game" som alle i sporten kæmper med. Lykkes man med at finde den rette balance i fodringer, er man mere end heldig. Der findes nogle der fodre duerne ret tungt, og prøver derefter at træne duerne til den rette kampvægt, da de ellers vil være for fede. Denne taktik hjælper dog

ikke med at bringe duerne i den rette kondition, og når dagen kommer for pakning af duerne, er det rent gætværk med duernes formkurve. De der fodrer således kan have succes nogle gange, men som regel er duerne enten en smule for tunge eller også har de undervægt. Det kan være utrolig svært at styre fodertyper og mængder, alt efter hvilket program duerne skal igennem, men en indsats må dog gøres. De slag der overfodre deres duer, har en chance for suces ved en ret hård flyvning, hvorimod de slag der fodrer knapt har en god chance i de hurtige flyvninger, hvor det er en fordel med en let fodring.

Det er svært at ramme den "gyldne middelvej", men ved studier af diverse kapflyvninger og indvundet erfaring,, kan den enkelte brevduemand udarbejde sit eget fodersystem der passer til egne duer og kapflyvnings-program.

Det er min erfaring, at har man et indgående kendskab til sine duer, helst individuelt, og gennem dette kendskab kan danne sig et indtryk af duernes behov rent fodermæssigt, kan man gøre duerne klar til den kapflyvning der venter dem. Jeg foretrækker det system at duerne som ved hjemkomst er kørt ned, skal gives et godt foder weekenden over, for derefter gradvist at bygge duerne op igen til næste uges udfordring.

Håndtering af duerne

Hvis du håndterer dine duer på flyveslaget regelmæssigt, vil du erfare i hvilken kondition duernes flyvemuskler er. Skal du vurdere en due, tager du duen med en hånd som normalt, hvorefter du placerer den anden hånd forfra med tommeltotten over duens ryg, og derefter sætter de fire fingre langs med brystbenet. Ved at presse de fire fingre let mod flyvemusklen, vil du føle en modstand, og du vil hurtigt med lidt øvelse kunne mærke om flyvemusklen er spændstig og fyldt med energi, eller flader ud uden energi.

Delbar Van Riel/Dan Kristiansen

Den bedste fremgangsmåde er, at håndtere duerne på dagen for afsendelse, og derefter ved hjemkomsten, derved kan man let mærke forskellen. På de duer der har deltaget i en kapflyvning af en rimelig længde, vil man kunne føle flyvemusklen som lidt udfladet og mindre spændstig, hvorimod en due der ikke har været på flyvning, har en flyvemuskel som en oppustet gummislange.

Foder og træning

Jules Gallez fra Belgien gjorde mig bekendt med sin specielle rensende blanding under sit besøg i Syd Afrika. Denne blanding bestod af **Paddy Ris, små Solsikkefrø**, **Dari samt Hvede**, og de sorter blandes i lige dele af hver, samt dertil noget H**ørfrø og Rapsfrø**. Blandingen gives til duer der ikke har været på kapflyvning, men gives også til duer hjemkommet fra flyvning.

De duer der ikke har været på kapflyvning, vil tabe konditionen, og med dette mener jeg, at deres flyvemuskler flader noget ud, medens de duer der har været af sted på flyvning vil opbygge muskulaturen langsomt. Duer der holdes i gang også efter en kapflyvning, vil bevare deres formkurve, men der må dog tages forbehold med træningen, hvis kapflyvningen har været hård.

Denne blanding af foder, eksercits og træning, vil hurtigt bringe duerne tilbage i formen igen. Ved at holde nøje øje med duerne, vil der vise sig sikre tegn på form, og det vil vise sig ved at brystkødet i løbet af et til to døgn vil blive rødligt. Selv om duerne vil vise sult når de fodres med omtalte blanding, vil duerne stadig flyve om slaget, men nok ikke så ivrigt som på den almindelige flyveblanding.

Den periode hvor man kører på specielblandingen, afhænger selvfølgelig af hvor meget duerne trænes, men det må bero på et skøn. Det er under alle omstændigheder vigtigt, at duerne er helt klar på afsendelsesdagen. Op til

afsendelsen af duerne, skal man notere sig deres opførsel i luften og i slaget, for at notere sig om formen er der.
Du kan selv justere foderblandingerne alt efter dit behov for at træne duerne, men du vil opdage, at selv om du reducerer træningerne, vil duerne stadig have den ønskede form og kondition på dagen for afsendelse. Du vil værdsætte, at det er muligt at du kan kontrollere duernes fysiske kondition. En del brevduefolk, har det med at overdrive træningen af duerne, men her må siges, at duer nogle gange skal have en hvileperiode for at genopbygge deres styrke. Vi må huske at en dues krop ikke er en maskine, selv om der er nogle slag der presser deres duer til det yderste, kan de kun gøre dette i en begrænset periode. Den måde de forskellige brevduefolk træner deres duer på, varierer meget alt efter hvilken type duer man har. Det er derfor vigtigt, at du bruger det træningssystem som det eller de slag du har duer fra. Har du sprinterduer til korte distancer, må du træne disse duer flittigt, medens landistanceduer behøver mere hvile.
Ved langdistanceduerne, skal foderet justeres i henhold til disse flyvningers sværhedsgrad. Duerne til lang, skal opbygge depoter til de lange afstande, og det kan gøres ved at øge andelen af majs. Den almindelige blanding til kapflyvning, indeholder mindst 60% kulhydrater, men denne procent kan øges til 70% eller helt op til 80%. Kulhydrater omdannes til fedt der omdannes til energi til flyvemusklerne under kapflyvningen.

Dan Kristiansen/Delbar Van Riel. Faren: Sektionsvider Giessen. Farmor: Sektionsvinder Nancy. Moren: Mormor landsvinder fra Nancy.

Kend dine duer

Det er vigtigt at lære sine duer at kende så meget som muligt, idet der ikke er to duer der er helt ens, samtidig med at kvaliteten af de enkelte duer varierer. Det er sådan, at ethvert slag avler de duer der passer til de krav man stiller til duerne, samt de metoder der bruges, men det er også sandt, at sige at det enkelte slag kun har få virkelige topduer af klasse. Som sekretær for The Pretoria Racing Pigeons Union, har jeg lavet et studie af de antal duer der har fløjet i top for de enkelte slag. Denne undersøgelse afslørede, at det var ret få slag der havde en del duer der magtede at give point i mesterskaberne i Unionen. Har et slag 10 placeringer helt i top på en sæson, er det måske kun en due der er placeret 3 til 4 gange, medens en anden due har placeret sig 2 gange, og resten af de 10 placeringer er andre duer. Ud fra det foreliggende, kan man konkludere, at der er meget få duer der er i absolut topklasse. Hvis kvaliteten af den enkelte due er den afgørende faktor, hvorfor kan en due da score en topplacering mere end en gang, medens andre duer ikke gør det samme?

Bjarne Jensen 086 Bangsbo